

Taken Noord en Zuid

Tijdens de startbijeenkomst van ‘Ontwikkeling is verandering’ op 22 mei is gediscussieerd over de verschillende thema’s die tijdens de dialoog aan bod komen. Hieronder vindt u het beknopte verslag van de werkgroep die zich boog over het onderwerp ‘Taken Noord en Zuid’.

Het uitgangspunt voor de werkgroep is de volgende vraagstelling:
‘Hoe staat het, in het licht van de toegenomen capaciteit van Zuidelijke maatschappelijke organisaties en de mondialisering van de ‘civil society’, met de rol- en taakverdeling tussen Noordelijke en Zuidelijke maatschappelijke organisaties?’

Definitie taken Noord-Zuid

De discussie begint met het vaststellen van een aantal vragen rond dit thema. Zoals: is er eigenlijk wel draagvlak voor het faciliteren van capaciteitsopbouw van zuidelijke partners in het kader van langdurige processen of verplaatst de aandacht naar de zogeheten ‘doe het zelve’s? Dergelijke kleinschalige particuliere initiatieven lijken op bredere steun te kunnen rekenen van de Nederlandse maatschappij.

Je kunt ontwikkelingssamenwerking niet over één kam scheren, alles is contextafhankelijk. Er zijn grote verschillen tussen landen en regio’s en tegenover een positieve trend kan een negatieve staan. Bijvoorbeeld: een gezamenlijke agenda versus meer concurrentie tussen organisaties. En dan nog een algemene kritische noot: de scheiding tussen N-Z-organisaties wordt steeds benadrukt, terwijl juist meer en meer sprake is van samenwerking.

Essentieel om te bespreken in de dialoog is of de capaciteit in het Zuiden écht is toegenomen. En, zo ja, wat daarvan de consequentie is. Hou daarbij oog voor contextspecifieke zaken. En hoe kunnen positieve ontwikkelingen worden versterkt en negatieve ontwikkelingen ondervangen? En daaruit volgt de vraag naar de voorrollen van maatschappelijke organisaties in Noorden. Zijn wij bereid verantwoordelijkheid en taken in het Zuiden neer te leggen? Zijn we bereid in het Noorden in te krimpen en een nieuwe rol te aanvaarden?

Voorlopig antwoord op de vraagstelling

Op basis van input op rol en taakverdeling van organisaties wordt een onderscheid gemaakt tussen positieve en negatieve ontwikkeling. Wat werkt goed met betrekking tot de rol en taakverdeling:

Positieve ontwikkelingen

Er worden in de discussie enkele positieve ontwikkelingen sinds 2000 op een rijtje gezet. Er zijn meer netwerken ontstaan tussen Noord en Zuid en Zuid-Zuid onderling. Met een sterkere en bewustere positie van zuidelijke partners die beter in staat zijn hun eigen strategie te bepalen. Ook hebben zuidelijke organisaties steeds meer visie en inzicht in hun rol ten aanzien van hun eigen overheden, zijn zich bewuster geworden van complementariteit. Dit leidt tot meer balans en gelijkwaardigheid tussen Noord en Zuid. En door grotere

coherentie tussen Zuid en Noord krijgen actoren meer invloed op internationale machtsverhoudingen en internationale discussies.

Aandachtspunten

Negatieve ontwikkelingen sinds 2000 zijn er ook. Zo is er meer concurrentie gekomen tussen zuidelijk en noordelijke partners die gebruikmaken van zelfde financiële middelen. In het Noorden is het populisme in opkomst dat weer spreekt over 'wij zullen ze wel eens gaan helpen'. Ook zijn Zuidelijke organisaties vaak niet in staat weerwerk te bieden aan de toegenomen eisen op gebied van verantwoording ('accountability'). Door programmegebonden financiering en subcontracting vermindert de beleidsruimte van niet-gouvernementele organisaties in het Zuiden en het Noorden. En door de toename van de administratieve druk en formalisering van (juridische) processen en het totale planningsproces duurt alles veel langer. Dat leidt er onder meer toe dat organisaties steeds vaker richten op de korte termijn, in plaats van te investeren in systeemveranderingen.